

obč. zák.), jinak jest tento oprávněn brániti se námitkami v § 830 obč. zák. mu vyhrazenými. Podle toho nelze za to míti, že by aktiva dlužníkova bylo lze co nejdříve v dohledné době zpeněžiti. Úvahy tyto oprávnují tudíž závěr, že u dlužníka nešlo jen o přechodné uváznutí platů, které bylo lze co nejdříve odstraniti, nýbrž že se jednalo o neschopnost k placení, jakou má na mysli ustanovení § 68 konk. řádu.

Čís. 7104.

Nelze povolití exekuci zabavením pohledávky dlužníka proti eráru, jež není dosud likvidní a veřejnou pokladnou poukázána.

Zástavní právo nemůže samo o sobě býti předmětem exekuce.

(Rozh. ze dne 31. května 1927, R I 387/27.)

Z nejvyššího podání docíleného při vnucené dražbě domu dlužníků přikázán byl eráru v pořadí výsadním převodní poplatek 46.900 Kč, který podle platebního rozkazu ze dne 28. prosince 1925 vyměřen byl z převodu práva vlastnického k domu Václavu N-ovi k zaplacení nerozdílnou rukou s dlužníky Janem a Anežkou R-ovými. Poněvadž prý řečený poplatek z rozdělované podstaty byl zapraven, ačkoliv prý jej dle tržní smlouvy kupující manželé Václav a Antonie N-ovi mají sami platiti, přísluší nyní dlužníkům podle názoru vymáhajícího věřitele nárok na vydání 46.900 Kč, až je manželé N-ovi buď dobrovolně nebo nuceně eráru zapraví. Opíraje se o tento skutkový děj navrhl vymáhající věřitel, aby mu byla povolena ku vydobytí peněžitě pohledávky exekuce zabavením pohledávky 46.900 Kč, která prý přísluší dlužníkům proti řečenému poddlužníku. Kromě toho navrhl vymáhající věřitel povolení exekuce zabavením nároku příslušejícího prý povinné straně proti poddlužníku, poplatkovému eráru na postoupení práv zástavních nabytých podle zájemního protokolu okresního soudu k jednomu autobusu proti Václavu a Antonii N-ovým k vydobytí téhož převodního poplatku 46.900 Kč, který prý od dlužníka za ně byl zaplacen, a proto prý povinné straně přísluší proti nim nárok na jeho náhradu a proti eráru nárok na postoupení práv zástavních nabytých k vydobytí téhož solidárně splatného pohledávání proti Václavu a Antonii N-ovým, jako skutečným a pravým dlužníkům. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud k rekursu poddlužníka exekuční návrh zamítl. Důvody: Zabavení domnělé pohledávky dlužníků odporuje především předpisům dvorského dekretu ze dne 21. srpna 1838, čís. 291 sb. z. s. zachovaného v platnosti článkem IX. uvozovacího zákona k exekučnímu řádu, podle nichž nepřipouští se vůbec obštávka aniž soudní zabavení pohledávek ještě nelikvidních a u veřejných pokladen ještě nepoukázaných. Nehledíc však ani k těmto předpisům jsou při oboustranných smlouvách podle § 68 čís. 3 zákona ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. z. obě strany zavázány solidárně zaplatiti poplatek ze smlouvy. Když tedy dlužníci tento poplatek sami zaplatili, platili vlastní dluh plníce svou zákonnou povin-

nost, a nemůže jim proto vůbec vzejít nárok proti eráru na vrácení poplatku, i kdyby jej dodatečně snad i manželé N-ovi zaplatili; neboť v tom případě příslušel by nárok na vrácení poplatku dvakrát zapraveného jedině tomu, kdo zaplatil, když již poplatek, byv druhým solidárním spoludlužníkem zapraven, nebyl po právu. Nepřípustnost povolení exekuce vyplývá posléze i z toho, že pohledávky, které teprve v budoucnosti vzniknou, jsou nezabavitelné, pokud nejde o zabavení pravidelných služebních platů. Pohledávka, která má být zabavena, musí tedy alespoň podle udání exekučního návrhu být již existentní, čemuž však v tomto případě tak není, ježto povinnosti eráru ku vrácení poplatku v době povolení exekuce zde vůbec ještě nebylo a vymáhající věřitel v této příčině sám uvádí jako předpoklad pro vznik nároku strany povinné proti eráru na vrácení poplatku teprve případné budoucí placení manželů N-ovými. Ujednali-li dlužníci s manželi N-ovými, že tito sami převodní poplatek zaplatí, jde výhradně jen o vnitřní právní poměr mezi smluvníky samotnými, z něhož proti (státu) eráru nároky odvozovány být nemohou. Nárok dlužníků na postoupení soudcovského práva zástavního, jehož nabytí erár zabavením automobilu v exekuční věci proti Václavu N-ovi k vydobytí převodního poplatku u okresního soudu není vůbec opodstatněn, ježto není zákonného předpisu, který by opravňoval solidárního dlužníka žádati na věřiteli, by mu postoupil po zaplacení nabytému zástavní právo k věcem druhého solidárního spoludlužníka; neboť solidární dlužníci neplatí cizí dluh, nýbrž svůj vlastní dluh, a nelze zde tudíž použít ustanovení § 1358 obč. zák., které by jedině mohlo přijít v úvahu. Poněvadž tedy nepřípustnost exekuce v uvedených bodech již ze samého exekučního návrhu byla zřejma, a povolení exekuce protizákonně erár zatěžuje a jemu neoprávněné příkazy udílí, slušelo důvodné stížnosti vyhovět, a napadené usnesení změnit, jak se stalo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs není opodstatněn. Rekursní soud právem k rekursu státu jako poddlužníka zamítl návrh dovolacího rekurenta na exekuci zabavením, pokud se týče platební záповědi ohledně pohledávky 46.900 Kč, kterou povinní Jan a Anežka R-ovi budou podle tvrzení dovolacího rekurenta, zaplativše převodní poplatek z tržové smlouvy s manželi Václavem a Antonií N-ovými, prý mít proti eráru v případě, že manželé N-ovi podle převzatého závazku dobrovolně nebo na exekuci zaplatí bernímu úřadu dotyčný poplatek, a také právem nevyhověl rekursní soud návrhu dovolacího rekurenta na zabavení nároku prý manželům R-ovým proti eráru příslušejícího na postoupení zástavního práva, vydobytého erárem exekučně při vymáhání zmíněného převodního poplatku na nemovitostech manželů N-ových. Pokud jde o zabavení a s ním související platební záповěď ohledně pohledávky 46.900 Kč, nároku na vydání této částky, což znamená totéž, dostačí k odůvodnění zamítnutí dotyčného návrhu nesporná okolnost, že udánlivá pohledávka dlužníků R-ových proti eráru ještě ani nevznikla, natož aby byla likvidní

a byla u státní pokladny poukázána k výplatě. Pohledávka, již zde není, nemůže být předmětem exekuce a podle předpisů dvorského dekretu ze dne 21. srpna 1838, čís. 291 sb. s. z. zachovaného v platnosti čl. IX. čís. 5 uvoz. zák. k ex. ř. není u pohledávek nelikvidních a u veřejné pokladny nepoukázaných zabavení aniž obstávka přípustna. Zamítnuv tedy z těchto důvodů návrh dovolacího rekurenta na zabavení zmíněné pohledávky, rekursní soud nepochybil a dovolacímu rekursu do této části napadeného usnesení nebylo lze již z uvedených důvodů vyhověti, aniž bylo třeba zabývatí se ještě dalšími rekursním soudem pro zamítavé rozhodnutí uvedenými důvody.

Právem zamítl rekursní soud i návrh na zabavení nároku na postoupení zástavních práv dobytých erárem na movitostech manželů N-ových. Zástavní právo není majetkovým právem samostatným a nemůže tudíž samo o sobě být předmětem zvláštní exekuce (srovnej GU u č. 271). Exekuce na pohledávku, pro kterou zástavního práva bylo nabyto, není vedena a proto podle uvedeného nebylo lze povolití exekuci jen na samotné právo zástavní vedenou. Když tedy rekursní soud, byť i z jiného důvodu, dotyčný návrh zamítl, stalo se tak právem a dovolací rekurs ani do této části napadeného usnesení není opodstatněn.

Čís. 7105.

Prohlášení při dobrovolném rozvodu manželství od stolu a lože, že manželé jsou dohodnuti o majetkových poměrech a výživném, dlužno učiniti ústně při roku, jenž byl nařízen k vyšetření toho. Vyžaduje se, by prohlášení manželů, že jsou dohodnuti, bylo pravdivé.

(Rozh. ze dne 31. května 1927, R I 466/27.)

Soud první stolice zamítl návrh manželů, by jim byl povolen dobrovolný rozvod manželství od stolu a lože. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Stížnosti nelze přiznati oprávněnost. Stěžovatelka odvolává se na ustanovení § 105 obč. zák., ale ustanovení toto neodůvodňuje její stížnost, poněvadž při smírčím roku dne 1. března 1927 nepotvrdili oba manželé před soudem, že jsou vzájemně srozuměni i o rozvodu i o podmínkách co do jmění a výživy, nýbrž manžel František Č. prohlásil, že se dohoda o majetkových jejich poměrech sice stala, že se však neuznává za platnou pro nedostatek notářského spisu a že není ochoten úmluvu notářským spisem dáti sepsati, kdežto manželka Františka Č-ová tvrdila, že se dohoda o majetkových poměrech stala 10. února 1927 platným způsobem, doznává však, že se to nestalo notářským spisem. Z tohoto prohlášení ze dne 10. února 1927 vychází jasně na jevo, že manželé Č-ovi o majetkových svých poměrech nejsou bezpodmínečně vyrovnáni, že také soudu nepotvrdili, že vyrovnání jsou, když jeden z nich dohodu uznati se zdráhá, a proto první soudce zcela správně ve smyslu § 7 nařízení min. sprav. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák. jejich žádost za dobrovolný rozvod manžel-